

Sygn. akt V CSK 222/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku Z. M. i U. M.

przy uczestnictwie S. Z.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 stycznia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania S. Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w O.

z dnia 5 grudnia 2012 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestnik postępowania wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłankach wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4

k.p.c. Według niego skarga jest oczywiście uzasadniona albowiem Sądy obu instancji naruszyły przepis art. 233 k.p.c. tj. nie rozważyły wszechstronnie zebranego materiału dowodowego, dowolnie nie przyznały waloru wiarygodności świadkom L. Z. i H. W. oraz pominęły dowody z dokumentów. Ponadto zdaniem wnoszącego skargę w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne a mianowicie, czy posiadaczem samoistnym w złej wierze jest osoba, która nie płaci podatku od posiadanej nieruchomości, nie decyduje o tym co i gdzie można na tej nieruchomości postawić, zwraca się do innej osoby z prośbą o wykupienie posiadanej nieruchomości, zapewnia, iż posiadaną nieruchomość odda, nie włada nieruchomością, gdyż przebywa stale za granicą, nie występuje ani animus ani corpus, nigdy nie posiadała i nie władała nieruchomością, nie przebywa na terenie nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kodeks postępowania cywilnego wielokrotnie posługuje się pojęciem „oczywistość” odnosząc je np. do bezzasadności dochodzonego roszczenia, wniosku o wyłączenie sędziego, zasadności podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego (art. 53¹, art. 499 pkt 1, art. 398¹⁶, art. 424⁹ k.p.c.). Oczywista zasadność lub bezzasadność wynika już z samej treści pisma procesowego, jest widoczna dla każdego prawnika bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. W wypadku oczywistej zasadności konkretnego wniosku, bez dokładnego badania i oceny przytoczonych argumentów jest jasne, że wniosek powinien zostać uwzględniony. Odnosząc powyższe uwagi do kwestii oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że przedmiotowa „oczywistość” zachodzi wówczas, gdy z treści skargi, bez potrzeby jej głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań prawnych wynika, że przytoczone w niej podstawy uzasadniają uwzględnienie skargi. (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl., z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 2467/07, niepubl.).

Wnoszący skargę kasacyjną nie tylko, że nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, ale w ramach tej przesłanki przyjęcia

skargi kasacyjnej do rozpoznania podniósł niedopuszczalne z mocy art. 398³ § 3 k.p.c. zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia tych wymagań. Zważyć też trzeba, że przedstawione zagadnienie dotyczy z jednej strony kwestii oczywistych, jak chociażby brak podstaw do uznania za samoistnego posiadacza osoby, która nigdy nie posiadała nieruchomości z drugiej zaś strony wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania oparty został na własnej wersji stanu faktycznego, prezentowanej w skardze.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł z urzędu uchybień przemawiających za nieważnością postępowania.

Z tych wszystkich względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.